

Inhoud

Redactioneel 61

JGZ-richtlijn Overgewicht. Preventie, signalering, interventie en verwijzing van kinderen van 0-19 jaar 62

J.E. Kist-van Holthe, M. Beltman, E.P. Timmermans-Leenders, A.M.W. Bulk-Bunschoten, C.M. Renders, M. L'Hoir, T.E.P. Kuijpers en R.A. HiraSing

Bloeddruk meten bij kinderen met overgewicht in de jeugdgezondheidszorg 69

J.E. Kist-van Holthe en R.A. HiraSing

De JGZ-richtlijn Secundaire Preventie Kindermishandeling: een complexe richtlijn landelijk implementeren.

Hoe gaat dat? 74

A. Broerse, M. Kamphuis, K. Kooijman, M. Vergeer en M. Beckers

Nieuws vanuit de Inspectie 79

Redactioneel

Pas op voor je bloeddruk

Wanneer je al lang meeloopt in je vak, verzucht je wel eens: 'Dat heb ik ooit eerder meegemaakt; er is eigenlijk niets nieuws onder de zon...' Dat overkwam mij bij het lezen van het artikel 'Bloeddruk meten bij kinderen met overgewicht in de jeugdgezondheidszorg' van Kist-van Holthe en HiraSing. Maar even later veerde ik overeind – als door een wesp gestoken – toen ik las dat daarin wordt beweerd dat de discussie over nut of onnut van bloeddruk meten in de jeugdgezondheidszorg nooit was gevoerd en afgesloten. Die discussie had ik zelf terdege meegemaakt en meegevoerd! In mijn eigen archief op zolder was die discussie snel teruggevonden: in de (zachtgroene) *Ledenbulletins* van de toenmalige Nederlandse Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (NVJG) van 1991 en 1992 stond hij, klip en klaar! In tegenstelling tot wat de schrijvers in dit nummer beweren, 'Of de discussie over de lage voorspellende waarde van dergelijke metingen hierbij een doorslaggevende rol heeft gespeeld, is niet duidelijk...' is dat destijds wél duidelijk gemaakt! Die publicaties zijn er namelijk wel, al is het grijze literatuur! Ik zocht deze discussies weer voor u op.

Een eenmalige bloeddrukmeting bij een niet-geselecteerde groep jeugdigen in de jeugdgezondheidszorg heeft géén zin, zo toonden Els Jonker en ondergetekende aan in die nummers van het *Ledenbulletin*. Dit heeft vooral te maken met de slechte voorspellende waarde van een eenmalige meting, met foutpositieven en met een fenomeen als regression to the mean, et cetera. De eenvoudige tegenwerping van destijds 'dat de prevalentie van hypertensie en de ernst van hart- en vaatziekten een regelmatige bloeddrukmeting bij jongeren rechtvaardigen', verwezen wij toen terecht naar de prullenbak. 'Hang uw tensiometer – mits zonder kwik – maar gerust aan de wilgen, of lever hem in bij het klein chemisch afval', zo schreef Els Jonker voor de jeugdartsen in het *Ledenbulletin* van juni 1992!

Nu komt er dus een nieuwe discussie op: het invoeren van de bloeddrukmeting bij jongeren met overgewicht. Kijk, dat kan een interessante vraag zijn. Het is een geselecteerde groep jongeren, en dan kunnen de zaken als voorspellende waarde heel anders komen te liggen. Toch blijf ik alert, en op het standpunt staan dat éérst een gedegen vooronderzoek moet worden uitgevoerd of screening bij deze groep wel zin heeft. Heeft een eenmalige bloeddrukmeting bij deze groep jongeren met overgewicht wel een goede voorspellende waarde? We moeten nog steeds niet zonder goede onderbouwing even een methodiek gaan invoeren. Of het nu om bloeddruk meten, of om het pubergesprek gaat. Niet alleen voor het geld (tijd = geld) ben ik huiverig, maar vooral omdat we zinvolle zaken willen doen! Als het effe kan evidence-based of practise-based. We staan wel voor onze principes, nietwaar! Anders zou mijn bloeddruk wel eens hoog kunnen gaan oplopen....

Jan van Eijck